

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 110  
van **GWENNY DE VROE**  
datum: 17 oktober 2017

---

aan **BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

---

*Dierenwelzijn - Ritueel slachten*

Op 29 maart 2017 stelde de heer Piet Vanthemsche zijn rapport voor in het Vlaams Parlement over 'de dialoog met de geloofsgemeenschappen met het oog op een significante verbetering van het dierenwelzijn bij de praktijk van het ritueel slachten en de overgang naar een algemeen verbod op onbedweld slachten'. De heer Vanthemsche stelde voor om de reversibele niet-lethale verdoving te verplichten voor de diersoorten waarvoor de methode op punt staat. Voor de andere diersoorten waarvoor nog geen reversibele bedwelmingsmethode voorhanden is, stelde hij voor om de methode van post-cut stunning op te leggen, in afwachting van een bruikbare methode voor reversibele bedwelmingsmethode.

Een politiek akkoord werd eind maart 2017 gevonden én op 28 juni 2017 werd het verbod op onverdoofd slachten goedgekeurd door het Vlaams Parlement.

1. a) Hoe verloopt de implementatie van de reversibele niet-lethale verdoving in de slachthuizen? Wat is de stand van zaken?
  - b) Wanneer wordt een persoon aangeduid om, opnieuw in dialoog, de geloofsgemeenschappen te begeleiden en te ondersteunen bij de overgang naar de inwerkingtreding van het decreet?
  - c) Hoe verloopt de selectieprocedure en welke beoordelingscriteria worden hierbij in acht genomen?
  - d) Welk precies mandaat zal de betrokkene krijgen qua taakomschrijving, vergoeding en in tijd?
2. Welke initiatieven werden inmiddels genomen in het kader van de factfindingmissie naar landen waar electronarcose routinematig gebruikt wordt?
3. Welke initiatieven werden genomen om het verdere onderzoek naar methodes voor reversibele verdoving uit te rollen?
4. De manier waarop EU-lidstaten omgaan met de uitzondering op het bedwelmen bij rituele slachtingen in slachthuizen is zeer divers. Er wordt gevreesd voor een ongelijk speelveld met een aantal ongewenste neveneffecten, zoals delocalisatie.
  - a) Kan de minister een overzicht geven van de actuele manier waarop de verschillende EU-lidstaten omgaan met al dan niet verdoofd ritueel slachten?

- b) In welke mate wordt het verbod op onverdoofd slachten op tijdelijke slachtvloeren in de verschillende EU-lidstaten nageleefd?
  - c) Hoe verlopen de gesprekken op Europees niveau over het ongelijk speelveld?
  - d) Op welke manier zal de minister aandringen op een striktere definiëring van de uitzondering, die rekening houdt met dierenwelzijn en de vrijheid van godsdienstbeleving?
5. Wat is de stand van zaken van de uitbreiding met een specifiek onderdeel 'ritueel slachten' van de opleiding voor het behalen van het vakbekwaamheidsattest van personeel dat met levende dieren omgaat in een slachthuis?
6. De erkenning van de offeraars in Vlaanderen is momenteel het alleenrecht van de EMB (Executief van de Moslims van België). Gelet op de diversiteit in de interpretatie van de regels voor ritueel slachten is het volgens de heer Vanthemsche aangewezen om offeraars erkend door religieuze autoriteiten uit andere EU-lidstaten ook toe te laten.
- a) Zal de minister hier op korte termijn werk van maken?
  - b) Zo ja, welke procedure zal worden gevolgd? Zo neen, waarom wordt geen gevolg gegeven aan deze aanbeveling?

**BEN WEYTS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN DIERENWELZIJN

---

**ANTWOORD**

op vraag nr. 110 van 17 oktober 2017

van **GWENNY DE VROE**

---

1. a) Het is aan de slachthuizen om dit te implementeren. Ik ben niet op de hoogte van eventuele investeringen die al gedaan zouden zijn door individuele slachthuizen.  
  
b) Ik heb Dirk Lips, voorzitter van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, aangeduid om de geloofsgemeenschappen in dialoog te begeleiden en ondersteunen bij de overgang naar de inwerkingtreding van het decreet. Hij zal hierbij administratief ondersteund worden door de dienst Dierenwelzijn.  
  
c) Als theoloog en ethicus en met een jarenlange inzet voor een dierenwelzijnsbeleid dat rekening houdt met dier én mens heeft de heer Lips een wellicht unieke kennis van en feeling voor alle aspecten die voor het uitvoeren van deze opdracht nodig zijn.  
  
d) De opdracht bestaat eruit om, via dialoog met de erkende representatieorganen, de betrokken geloofsgemeenschappen correct en zo volledig mogelijk te informeren over de slachttechnieken die na de inwerkingtreding van het decreet nog gebruikt zullen kunnen worden, en dan voornamelijk de elektronarcose en de post-cut stunning. Daar het decreet op 1 januari 2019 in werking treedt, zal deze opdracht tot die datum duren. De vergoeding van de heer Lips valt onder de vergoedingen van de leden van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015 tot regeling van de samenstelling en de werking van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn.
2. Er werd een bezoek georganiseerd aan een schapenslachthuis in het Verenigd Koninkrijk waar schapen geslacht worden met elektronarcose.
3. Er loopt een veelbelovend onderzoek naar de ontwikkeling van een praktisch bruikbare techniek voor elektronarcose bij runderen, onder coördinatie van de universiteit van Bristol en in samenwerking met onder meer de Universiteit Gent. Dit onderzoek gaat binnenkort de fase van de veldtesten in. Ik heb nauw contact met de onderzoeksleider en volg dit onderzoek op de voet op.
4. a) Volgens de informatie waarover ik beschik, is in Denemarken, Finland (provincie Åland), Duitsland (met een tijdelijke uitzondering onder zeer strikte voorwaarden), Cyprus, Slovenië (met een uitzondering voor particuliere slachtingen van pluimvee, konijnen en hazen), Zweden en het Verenigd Koninkrijk het slachten zonder voorafgaande bedwelming verboden. In Oostenrijk, Estland, Finland (overige provincies), Letland en Slowakije is post cut stunning verplicht voor slachtingen uitgevoerd volgens de voorschriften van een religieuze ritus.  
  
b) Bij mijn weten is België het enige land in de EU waar gewerkt wordt met tijdelijke slachtvloeren.  
  
c-d) De Europese Commissie heeft momenteel geen intentie om de regelgeving aangaande dierenwelzijn tijdens het slachten aan te passen.

5. De examenmodule werd uitgebreid met aparte modules voor het onverdoofd slachten van runderen en schapen.
6. Met de inwerkingtreding van het decreet van 7 juli 2017 houdende wijziging van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, wat de toegelaten methodes voor het slachten van dieren betreft, vervalt in 2019 de verplichting voor de offeraars om over een attest te beschikken dat afgeleverd werd door een religieuze autoriteit.